

HIRES

oooo

Jótekonyság

cím alatt megjelent napihíremre, amelyben a jótekonysági ünnepségek rendezésének közismert módja ellen tiltakoztam abból az alkalmából, hogy az árkások népiünnepélye 56.520 koronát jövedelmezett s ebből 20.285 korona volt a rendezés költsége, az alábbi helyreigazító nyilatkozat érkezett a *Délmagyarország* szerkesztőségébe:

A „Délmagyarország” [Tekintetes Szerkesztőségének]

Helyben.

Igen kérem b. lapjuknak f. hó 2-i számában „Jótekonyság” cím alatt (s. i.) jelzéssel megjelent cikkekre vonatkozó válaszukat közölni.

A f. évi augusztus hó 19-én és 20-án megtartott árkásnapok összes jövedelme 56.520 korona 26 fillér, összes kiadása 20.855 korona 41 fillér és így maradt, mint tiszta bevétel 35.664 korona 85 fillér, miként azt a legközelebbi napokban közzéteendő részletes elszámolás mutatni fogja.

A t. cikkíró ur sokalta a kiadásokat, közszemérméssel, gondatlansággal, sőt nagyuri nemtörődömséggel vádolja a rendezőseket. A méltatlan támadás ellenére is megtartva ezt az objektív hangot, melyet az ügy érdeke megkövetel, kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy hozzánemértéssel legfeljebb (s. i.) vádolható, mert fogalma sincs róla, hogy „a rendezés költségei” miből állanak. Jövedelem csak ott lehet, ahol van mit eladni, már pedig az eladásra szánt fogyasztási cikkeket kevés kivétellel kemény készpénzen kellett nekünk is megvásárolnunk, s azok árát a kiadások között elszámolnunk. Nem színes papíros és konfetti a fő, hanem az élelmiszer. Azonban minden jóval a beszerzési áron felül kelt el, amiként általában minden egyes kiadás — a reklámtól természetesen kivéve — közvetlenül meghozta a maga hasznát. A 20.855 korona 41 fillér teljesen felölél minden egyes fillért, mely az ünnepélyvel kapcsolatban kiadott, s igen örülnénk, ha (s. i.) ur kifáradna a pót-század irodájába és összes számláinkba betekintene s látná, hogy az ünnepélyen el nem adott cikkek szintén értéket képviselnek, amelyeknek eladása természetesen nyereséggel történne, amely nyereség a kiadás összegét ismét leszállítja s így az „özvegy és árváknak” java ezáltal ismét emelkedik. Egészen bizonyosan meggyőződnek arról, hogy sem hozzánemértéssel, sem pedig gondatlansággal nem vádolhat bennünket senkisé, kivéve az olyat, aki „nagyuri nemtörődömséggel” be sem várva az elszámolások közzétételét, tájékozatlanul és könnyedén megereszt egy kis támadó cikket, melynek igazságszeretetére különben jellemző, hogy a honvédnapiak több mint 11.000 korona költségét alig 5.000 koronára taksálja.

Miként a közönség joggal elvárhatta a rendezősektől, hogy jótekonyságra adott pénze utolsó filléréig a célnak megfelelőleg használtassék fel, azonképen elvárhatja azt is, hogy senki alaptalan és tájékozatlan s ép ezért jogosulatlan támadásokkal a közönség bizalmát meg ne rendítse és így közvetve a hadiözvegyeknek és árváknak ne ártson.

E sorok közléséért hálás köszönetet mondva, maradok hazafias üdvözlettel: A f. évi aug. 19. és 20-iki árkásnap rendezősege nevében, a harcaterer távozott Tókos főhadnagy ur helyett Kósa Pál tart. hadnagy.

A helyreigazító közleményben foglaltakat senki nálam nagyobb örömmel nem fogadja. Mégis — meg fognak engedni ezért a magaskodásért, — kénytelen vagyok föntartani

azokat, amiket inkriminált híremben írtam. Akármilyen reális értékekbe fektették is a pénzt, 20.000 koronát rendezési költségekbe beleölni nem szabad. Ezt jól meg kell jegyezni mindenkinek, 55 ezer koronából nem lehet 20.000 korona a rendezés költsége semmiképpen, mert ez egyharmadrészt teszi az egész összegnek. A jótekonyság központosítása igenis égetően aktuális kérdés és éppen az ilyen abnormitások teszik azzá. Akkor nem történhetik meg, hogy akiknek van pénzük, a jótekonyság cégre alatt éfélig és reggelig is mulassanak, amíg mások egyáltalán, vagy csak a legnagyobb fáradtsággal jutnak élelmiszerekhez. Tessék ötletekkel nagyobb adózásra birni a közönséget és ma — az inséges idők küszöbén — az is bűn, ha az élelmiszereket, amikhez sokan pénzért sem tudnak hozzájutni, amikért nappalokon át ácsorognak szegény asszonyok, a bőség szarujába öntik.

(s. i.)

— **Időjárás.** Tulnyomóan száraz idő várható, az északi részekben hősüléssel.

PROGNÓZIS: Száraz, északon hűvösebb. Déli hőmérséklet 20,4 fok Celsius.

— **A király átutazott Budapesten.** Budapestről jelentik: A király szerdán átutazott Budapesten. Az udvari vonatban fogadta Ugron Gábor belügyminisztert.

— **Lisza hazajön a frontról.** Budapestről jelentik: A képviselőház megnyitására hirszerint gróf Lisza István Budapestre érkezik a Bukovinai frontról. Lisza csak pár napig marad a fővárosban, hiszen közel álló korok úgy tudják, ha nagyobb harcok lesznek, Lisza nem vesz részt a képviselőház ülésén, hanem a harcateren marad.

— **Behívják a fölmentett tisztviselőket.** Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter kormendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amely szerint a miniszter az arcvonalbeli szolgálatra alkalmas közgazdászok, tisztviselőket, akik uszti vagy zászlós rendfokozatot visemel, rokkant tisztviselőkkel ki akarja cserélni. A rendelet szerint a háború további sikeres folytatása érdekében elkerülhetetlen szükséges a polgári hatóságok ismert áldozatkésztségéhez fordulni, hogy bocsássák a hadvezetőség rendelkezésére azokat az arcvonalbeli szolgálatra alkalmas negyven évnél fiatalabb tiszteket és zászlósokat, akik eddig mint polgári állásukban nélkülözhetetlenek föl voltak mentve. — A honvédelmi miniszter azt igéri, hogy egy fölmentett tiszt vagy zászlós helyett két olyan negyven évesnél idősebb tisztviselőt ad cserébe, akik tényleges szolgálatban vannak ugyan, de arcvonalbeli szolgálatra nem alkalmasak. Kéri a miniszter a törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy a törvényhatóság területén állítsa össze az 1876. után született fölmentett tiszteket és zászlósok jegyzékét és terjessze föl hozzá. A behívandók és a helyettük fölmentendők jegyzékét bizottság fogja véglegesen megállapítani, amelybe a törvényhatóság is jelölhet ki tagokat. A névjegyzékét szeptember 15-ig kell elkészíteni.

— **Megalakult a szegedi hadigondozó.** Dr. Kelemen Béla főispán elnöklésével csütörtökön délelőtt megalakult Szegeden a törvényhatósági hadigondozó, amelynek az erről szóló miniszterelnöki rendelet értelmében a főispán az elnöke. A hadigondozó három bizottságot létesít, amelyek egyike a belváros és a többi kettő a szegedi külsőterületek ügyeit fogja intézni.

— **Kitüntetések.** A *Rendelési Közlöny* legújabb száma közli, hogy Koczor Gyula 46. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagynak a pilótajelvény adományoztatott. A hivatalos csütörtöki száma jelenti, hogy a király Juhász Károly és Büchler György 3. honvéd huszárezredbeli őrmestereknek az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismerésül a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **A tisztviselők a háborús segély kérését követelik.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A Tisztviselők Egyesületének választmánya elhatározta, hogy október 7-ikére az állami tisztviselőket rendkívüli közgyűlésre hívják össze. Napirendre tűzik a husvétii ismeretes határozati javaslatot és követelik a háborús segélynek a duplájára való fölemelését.

— **A szegedi honvédhuszárok júliusi harcai.** A P. H. írja: A szegedi 3-ik honvédhuszár-ezred, amely a harcateren ismételtén kitüntette magát, ez év július végén újra méltónak bizonyult azokhoz a kiváló hőstettekhez, amelyeket a híres gyaloghuszárok vittek véghez. Ezekről a harcokról most a harcateréről az alábbi részleteket kaptuk: „Királybától délre, az Orata hegyről néztünk már jó ideje farkasszemet a muszkával. Szemben velünk lovasság állt, lenn a völgyben szinte kihívóan legeltették a kozák lovakat. Ötször annyian voltak, mint mi. Amikor július végén a Kövess-hadsereg megmozdult, mi is csatlakoztunk a támadó északi szárnyhoz. Sajnáltuk ugyan a kitünően épített óráit állásokat elhagyni, de azért mindenütt lázas készülődés volt. A betegek máról-holnapra meggyógyultak, senki sem akart lemaradni, a legelesző kozák lovakra minden huszárnak fájt a foga. Július 28-án este már elértük vérvesszeség nélkül az oroszok előretolt állásait. Századunkat a mindnyájunk által körülrajongott Gräber Károly hadnagy vezette. Szürkületkor indultunk tovább. Sűrű, soha nem irtott őserdőn hatoltunk keresztül, a huszárok lépésről-lépésre bukdácsoltak, a gránátoktól kidöntött fákon keresztül, a század élén, mint egy zerge, Gräber századparancsnok. Még husz lépés, azután előttünk a tisztás, onnan már csak pár ugrás a drótokig és a muszka főállásokig. Az erdőszegélynél észrevesznek bennünket, pokoli puska és gépfegyvertűzet kapunk, lehasalunk. Közöttünk néma és feszült csend. Egy pillanatra tüzzszünet áll be, megszólalnak a mi géppuskáink is, a századparancsnok megadja a jelt a rohamra. Legelől, korhadt fatörzsöket át szökelve, rohan Gräber hadnagy. Futtában pompásan vág egy kézigránátot egy közeli orosz támponthez. Mellette egy huszár egy drótvágó ollóval már vágja is a drótot, de fejlővést kap. Ekkor Gräber hadnagy kapja fel az ollót, már kaput is nyit, amikor robbanó golyótól halálos haslövés éri. Pár pillanat még és benn vagyunk az orosz főállásokban. A huszárok a fedezékek tetejéről lövöldözik a vadul menekült ellenséget. De Gräber Károly, a hatszorosan kitüntetett hős, aki harmincegy hónapig szakadatlanul a harcateren volt, ezt a győzelmet már nem érhetette meg. Az egész ezred meggyászolta a kitünő hőst, akinek halála fölött érzett keserűség miatt a szegedi huszárok nagy sikerének igazán örülni senki sem tudott.

— **Szegedi tanárok előléptetése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fűrész Nándor s Jakab Dávid szegedi állami polgári iskolai rendes tanárokat a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába, Deák Dezső és Somogyi Kálmán szegedi állami polgári iskolai rendes tanárokat, Lehoczkyne Szroch Katalin, Salayné Bocskay Emilia, Csapó Róza, Petakyné Kutassy Erzsébet, Resli Magdolna, Biró Irén, Rafferné Papp Margit, Moez Etel, Mogan